
Dokument s plenarne sjednice

A9-0358/2023

14.11.2023

IZVJEŠĆE

o preporuci Europskog parlamenta o pregovorima o sporazumu o statusu između Europske unije i Islamske Republike Mauritanije o operativnim aktivnostima koje provodi Agencija za europsku graničnu i obalnu stražu (Frontex) u Islamskoj Republici Mauritaniji (2023/2087(INI))

Odbor za građanske slobode, pravosuđe i unutarnje poslove

Izvjestiteljica: Tineke Strik

Izvjestitelj za mišljenje pridruženog odbora u skladu s člankom 57. Poslovnika Jan-Christoph Oetjen, Odbor za vanjske poslove

SADRŽAJ

	Stranica
PRIJEDLOG PREPORUKE EUROPSKOG PARLAMENTA	3
OBRAZLOŽENJE	12
MIŠLJENJE ODBORA ZA VANJSKE POSLOVE	15
INFORMACIJE O USVAJANJU U NADLEŽNOM ODBORU	21
POIMENIČNO KONAČNO GLASOVANJE U NADLEŽNOM ODBORU	22

PRIJEDLOG PREPORUKE EUROPSKOG PARLAMENTA

o pregovorima o sporazumu o statusu između Europske unije i Islamske Republike Mauritanije o operativnim aktivnostima koje provodi Agencija za europsku graničnu i obalnu stražu (Frontex) u Islamskoj Republici Mauritaniji (2023/2087(INI))

Europski parlament,

- uzimajući u obzir članak 218. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (UFEU), a posebno njegov članak 77. stavak 2. točke (b) i (d), članak 79. stavak 2. točku (c) i članak 218. stavke 3. i 4.,
- uzimajući u obzir Opću deklaraciju o ljudskim pravima,
- uzimajući u obzir Konvenciju o statusu izbjeglica iz 1951. i njezin dodatni protokol,
- uzimajući u obzir poglavlje V. Pravilnika br. 33. Međunarodne konvencije o zaštiti ljudskog života na moru o situacijama pogibelji: obveze i postupci,
- uzimajući u obzir poglavlje 4. Međunarodne konvencije o traganju i spašavanju na moru o operativnim postupcima,
- uzimajući u obzir Konvenciju UN-a o pravu mora,
- uzimajući u obzir Europsku konvenciju o ljudskim pravima,
- uzimajući u obzir Povelju Europske unije o temeljnim pravima,
- uzimajući u obzir Uredbu (EU) 2019/1896 Europskog parlamenta i Vijeća od 13. studenoga 2019. o europskoj graničnoj i obalnoj straži i stavljanju izvan snage uredaba (EU) br. 1052/2013 i (EU) 2016/1624¹,
- uzimajući u obzir zaključke Europskog vijeća od 9. veljače 2023.,
- uzimajući u obzir Akcijski plan EU-a za zapadnosredozemnu i atlantsku migracijsku rutu koji je Komisija predstavila 6. lipnja 2023.,
- uzimajući u obzir Odluku Vijeća (EU) 2022/1168 od 4. srpnja 2022. o odobravanju otvaranja pregovora o sporazumu o statusu između Europske unije i Islamske Republike Mauritanije o operativnim aktivnostima koje provodi Agencija za europsku graničnu i obalnu stražu u Islamskoj Republici Mauritaniji²,
- uzimajući u obzir komunikaciju Komisije od 21. prosinca 2021. o predlošku sporazuma o statusu iz Uredbe (EU) 2019/1896 Europskog Parlamenta i Vijeća od 13. studenoga 2019. o europskoj graničnoj i obalnoj straži i stavljanju izvan snage

---

¹ SL L 295, 14.11.2019., str. 1.

² SL L 181, 7.7.2022., str. 18.

uredaba (EU) br. 1052/2013 i (EU) 2016/1624 (COM(2021)0829),

- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 19. svibnja 2021. o zaštiti ljudskih prava i vanjskoj migracijskoj politici EU-a³,
  - uzimajući u obzir izvješće Radne skupine za nadzor Frontexa od 14. srpnja 2021. koje je izdao njezin Odbor za građanske slobode, pravosuđe i unutarnje poslove o istrazi u svrhu utvrđivanja činjenica o Frontexu u vezi s navodnim kršenjima temeljnih prava, i njegove preporuke,
  - uzimajući u obzir članak 114. stavak 4. i članak 54. Poslovnika,
  - uzimajući u obzir mišljenje Odbora za vanjske poslove,
  - uzimajući u obzir izvješće Odbora za građanske slobode, pravosuđe i unutarnje poslove (A9-0358/2023),
- A. budući da, u skladu s člankom 73. stavkom 3. Uredbe (EU) 2019/1896, u okolnostima zbog kojih se zahtijeva raspoređivanje timova za upravljanje granicama iz stalnih snaga u treću zemlju u kojoj će članovi timova izvršavati izvršne ovlasti, Unija s predmetnom trećom zemljom mora sklopiti sporazum o statusu na temelju članka 218. UFEU-a;
- B. budući da je na temelju Odluke Vijeća (EU) 2022/1168 Komisija dobila odobrenje Vijeća za pregovore o sporazumu o statusu s Islamskom Republikom Mauritanijom u srpnju 2022. te je otad započela pregovore s vladom Mauritanije radi sklapanja sporazuma o statusu o Agenciji za europsku graničnu i obalnu stražu (Frontex) kojim bi se članovima tima koje je Frontex rasporedio omogućilo da na temelju posebnog operativnog plana obavljaju zadatke s izvršnim ovlastima na državnom području Islamske Republike Mauritanije;
- C. budući da se u zaključcima Europskog vijeća od 9. veljače 2023. poziva na pojačanu suradnju sa zemljama podrijetla i tranzita, kao i na brzo zaključenje pregovora o novim i revidiranim sporazumima o statusu između EU-a i trećih zemalja o raspoređivanju Frontexa;
- D. budući da, u skladu s člankom 73. stavkom 2. Uredbe (EU) 2019/1896, Frontex prilikom suradnje s tijelima trećih zemalja mora djelovati u okviru politike vanjskog djelovanja Unije, među ostalim u pogledu zaštite temeljnih prava i osobnih podataka, načela zabrane prisilnog udaljenja ili vraćanja, zabrane proizvoljnog pritvaranja i zabrane mučenja, neljudskog ili ponižavajućeg postupanja ili kažnjavanja;
- E. budući da je u skladu s Uredbom 2019/1896 suradnja s trećim zemljama važan dio europskog integriranog upravljanja granicama; budući da bi Komisija, u situacijama u kojima preporučuje Vijeću da joj odobri pregovaranje o sporazumu o statusu, trebala procijeniti stanje temeljnih prava relevantno za područja obuhvaćena sporazumom o statusu; budući da takva procjena još nije provedena; budući da je savjetodavni forum Frontexa u svojem izvješću od 21. svibnja 2019. pozvao Frontex da provede učinkovitu

---

³ SL C 15, 12.1.2022., str. 70.

procjenu učinka na temeljna prava prije suradnje s trećom zemljom;

- F. budući da se člankom 218. stavkom 10. UFEU-a Komisiju obvezuje da odmah i u potpunosti izvješćuje Parlament o svim fazama postupka sklapanja sporazuma o statusu;
- G. budući da u skladu s člankom 218. stavkom 11. UFEU-a država članica, Europski parlament, Vijeće ili Komisija mogu dobiti mišljenje Suda Europske unije o tome je li predviđeni sporazum u skladu s Ugovorima; budući da, kad je mišljenje Suda negativno, predviđeni sporazum može stupiti na snagu samo ako se izmijeni ili ako se revidiraju Ugovori;
- H. budući da nakon sklapanja ništa ne sprečava državu članicu, Europski parlament, Vijeće ili Komisiju da smatraju prikladnim dobiti ovo mišljenje o usklađenosti dogovorenog sporazuma o statusu s Ugovorima;
- I. budući da predložak sporazuma o statusu iz članka 76. stavka 1. Uredbe 2019/1896 treba služiti kao osnova za Komisijine pregovore s Mauritanijom; budući da se njime uspostavlja okvir za suradnju između Frontexa i njegovih timova s jedne strane i nadležnih tijela dotične treće zemlje s druge strane, pri čemu se, među ostalim, utvrđuju opseg operacije, kaznena i građanska odgovornost, zadaci i ovlasti članova tima te praktične mjere povezane s poštovanjem temeljnih prava; budući Frontex mora osigurati puno poštovanje temeljnih prava tijekom tih operacija i predvidjeti mehanizam za podnošenje pritužbi;
- J. budući da, u skladu s predloškom sporazuma o statusu iz članka 76. stavka 1. Uredbe 2019/1896:
- članovi tima Frontexa općenito mogu izvršavati zadatke i ovlasti na državnom području treće zemlje samo prema uputama tijela za upravljanje granicama te zemlje i u njihovu prisustvu te moraju poštovati zakone i propise te treće zemlje kao i primjenjivo pravo Unije i međunarodno pravo; tijela treće zemlje moraju izdavati samo one upute članovima tima koje su u skladu s operativnim planom; to je jedini operativni okvir u kojem osoblje EU-a djeluje pod zapovjedništvom treće zemlje;
  - članovi tima Frontexa uživaju imunitet od kaznene odgovornosti treće zemlje u svim okolnostima i ne smiju podlijegati nikakvom obliku uhićenja ili pritvaranja u trećoj zemlji ili od strane njezinih tijela; pravo na odluku o ukidanju imuniteta ima izvršni direktor ili matična država članica, ovisno o statusu člana tima;
- K. budući da je Mauritanija i zemlja tranzita i odredišta za migracije iz drugih zapadnoafričkih zemalja (npr. Senegal, Mali, Gvineja i Gvineja Bisau); budući da je u posljednje dvije godine došlo do znatnog povećanja broja ljudi koji putuju uz mauritansku obalu kako bi krenuli migracijskom rutom koja vodi do Kanarskih otoka, zbog čega se povećao angažman EU-a, posebno u području upravljanja granicama; budući da je, prema Španjolskom povjerenstvu za pomoć izbjeglicama, ruta kroz Mauritaniju jedna od najsmrtonosnijih na svijetu, a 2021. zabilježen je najveći broj smrtnih slučajeva i nestalih osoba otkad se podaci bilježe;

- L. budući da je, prema podacima dostupnima 31. svibnja 2023., Ured visokog povjerenika Ujedinjenih naroda za izbjeglice (UNHCR) prijavio da se u Mauritaniji nalazilo 108 972 izbjeglica i tražitelja azila, uključujući 84 093 izbjeglice iz Malija u kampu Mbera;
- M. budući da u Mauritaniji, iako je potpisala Konvenciju o statusu izbjeglica iz 1951., njezin Protokol iz 1967. i Konvenciju Organizacije afričkog jedinstva kojom se uređuju posebni aspekti problema izbjeglica u Africi, ne postoji nacionalni sustav zakonitog azila; budući da u nedostatku takvog sustava UNHCR provodi aktivnosti registracije i određivanja statusa izbjeglice te druge aktivnosti zaštite na temelju memoranduma o razumijevanju sklopljenog s tijelima vlasti; budući da tijela vlasti sustavno deportiraju osobe za koje se ocijeni da ne ispunjavaju uvjete za zaštitu na granicu s Malijem i Senegalom bez provođenja dodatnih postupaka; budući da to uključuje deportacije osoba čije slučajeve UNHCR nije obradio, uključujući deportaciju osoba koje vlasti smatraju kandidatima koji namjeravaju otići preko mora, osoba koje su marokanske vlasti presrele na moru u Zapadnoj Sahari i osoba koje zakonito borave u zemlji; budući da se državljanke zapadnoafričkih i srednjoafričkih zemalja često deportira bez provedbe odgovarajućeg postupka, bez pojedinačnih ocjena pravnog statusa ili službenih odluka o deportaciji;
- N. budući da postojeći pravni okvir Mauritanije ne omogućava učinkovitu zaštitu žena i djece ni LGBTIQ+ osoba; budući da se istospolna aktivnost u skladu s mauritanskim kaznenim pravom smatra nezakonitom te je i dalje kazneno djelo za koje je predviđena smrtna kazna;
- O. budući da se izbjeglicama, tražiteljima azila i migrantima u Mauritaniji neprestano sustavno i ozbiljno krše ljudska prava i da su podvrgnuti zlostavljanju u obliku prisilnog udaljenja ili vraćanja, proizvoljnih uhićenja i zadržavanja, (rodno uvjetovanog) nasilja, uključujući slučajeve mučenja, iskorištavanja, zlostavljačke uvjete pritvaranja, iznude i krađe, te kolektivna protjerivanja u Senegal i Mali, koja predstavljaju zlouporabu; budući da se osobe ne evaluiraju s obzirom na njihovu nacionalnost i ranjivost; budući da se čini da UNHCR ne obavlja redovite posjete graničnim prijelazima, točkama iskrcanja nakon presretanja na moru i ustanovama za zadržavanje kako bi utvrdio potrebe za zaštitom; budući da se čini da su organizacije civilnog društva u tome spriječene; budući da je provedba zakonodavstva o suzbijanju trgovanja ljudima dovela do kriminalizacije migranata;
- P. budući da je Mauritanija službeno ukinula ropstvo tek 1981. donošenjem Zakona 2015-031, i to zadnja na svijetu; budući da je ropstvo kriminalizirano tek od 2015.; budući da je 2022. posebni izvjestitelj UN-a za suvremene oblike ropstva zaključio da je ta zemlja poduzela značajne korake, no da i dalje zabrinjava postojanje ropstva i praksi sličnih ropstvu, uključujući prisilni rad, što utječe i na migrante i na građane Mauritanije;
- Q. budući da Mauritanija nije ukinula smrtnu kaznu unatoč de facto moratoriju od 1987.; budući da strani zatvorenici kojima prijete smrtna kazna rijetko imaju pristup pravnoj pomoći ili kompetentnom prevoditelju;
- R. budući da mauritanska tijela vlasti od španjolskih tijela od 2006. primaju bilateralnu potporu u upravljanju granicama samo u savjetodavnom obliku, među ostalim u okviru

fizičkog raspoređivanja civilne straže; budući da bi Frontexov sporazum o statusu prvi put omogućio nemauritanskom akteru da izvršava izvršne ovlasti na granici zemlje preko raspoređenih članova tima;

- S. budući da je i Frontex u okviru operacije HERA provodio povremene zajedničke operacije u Mauritaniji od 2006. do 2018.; budući da nije provedena evaluacija učinka te suradnje na zaštitu i poštovanje ljudskih prava migranata u Mauritaniji; budući da je 20. rujna 2022. Frontex uspostavio jedinicu za analizu rizika u Nouakchottu u okviru obavještajne zajednice Afrike i Frontexa; budući da je osam ćelija za analizu rizika trenutačno dio obavještajne zajednice Afrike i Frontexa, čija je uloga prikupljanje i analiza podataka o prekograničnom kriminalu i pružanje potpore tijelima uključenima u upravljanje granicama;
1. potvrđuje da raspoređivanje Frontexa u Mauritaniji, pri čemu se djeluje u skladu s pravnom stečevinom EU-a, može imati pozitivan učinak na poštovanje temeljnih prava; izražava duboku zabrinutost zbog stanja temeljnih sloboda u Mauritaniji, osobito u pogledu migranata i izbjeglica, i smatra da bi moguće sklapanje sporazuma o statusu između EU-a i Mauritanije kojim se predviđa izvršavanje izvršnih ovlasti podrazumijevalo velik rizik od kršenja temeljnih prava ili međunarodnih obveza zaštite koja su ozbiljna i koja će se vjerojatno ponavljati;
  2. podsjeća na pravnu obvezu Frontexa da poštuje pravo EU-a kako bi se osiguralo potpuno poštovanje temeljnih prava tijekom operacija i smatra da mogući sporazum o statusu kojim bi se članovima tima koje je rasporedio Frontex omogućilo da izvršavaju zadaće s izvršnim ovlastima u okviru namjenskog operativnog plana mora sadržavati potrebna jamstva i mjere ublažavanja kako bi se poštovalo pravo i načela EU-a i međunarodnog prava te zaštita temeljnih prava, u skladu s Uredbom 2019/1896;
  3. izražava zabrinutost zbog toga što je ruta kroz Mauritaniju jedna od najsmrtonosnijih na svijetu, a 2021. zabilježen je najveći broj smrtnih slučajeva i nestalih osoba otkad se podaci bilježe;
  4. izražava zabrinutost zbog mogućeg učinka sporazuma o statusu na slobodu kretanja u zapadnoj Africi, osobito u Mauritaniji, i na protokol Gospodarske zajednice zapadnoafričkih država o slobodnom kretanju, boravku i nastanu;
  5. smatra da se odredbe predložka sporazuma o statusu moraju poboljšati kako bi se riješili navedeni ozbiljni problemi koji bi mogli dovesti do velikih praznina u pogledu odgovornosti u slučaju kršenja temeljna prava, kojima bi se trebalo na odgovarajući način pozabaviti;
  6. snažno potiče Komisiju i Frontex da bez daljnje odgode donesu sljedeće mjere ako se nastave pregovori o sporazumu o statusu:

6.1 Europska komisija

- a. uključivanje izričitih zaštitnih mjera koje će raspoređenim službenicima omogućiti da zanemare naredbe koje izdaju tijela Mauritanije, a koje su u suprotnosti s obvezama Frontexa u pogledu temeljnih prava koje proizlaze iz prava EU-a i međunarodnog prava;

- b. neuključivanje posebnih odredaba koje omogućuju privremenu primjenu sporazuma prije nego što Europski parlament ocijeni hoće li dati svoju suglasnost za sporazum;
- c. osiguranje da osoblje Frontexa kojem je odobren imunitet za svoje aktivnosti u Mauritaniji i dalje odgovara u skladu sa zakonima EU-a ili država članica kako bi se zajamčila pravna sigurnost, u suradnji s izvršnim direktorom Frontexa donošenje smjernica o ukidanju imuniteta za raspoređeno osoblje, uključujući specifikacije o načinu postupanja sa zahtjevima tijela trećih zemalja, te osiguranje snažne uloge službenika za temeljna prava;
- d. osiguranje dostatnih i pristupačnih unutarnjih i vanjskih mehanizama za pojedince koji nisu građani EU-a i osiguranje da Frontex razvije mehanizme za zaprimanje pritužbi u prvom stupnju, u skladu s preporukama Ombudsmana EU-a;
- e. uključivanje jasnih smjernica i, ako se to smatra potrebnim, mjera ublažavanja za borbu protiv korupcije u utvrđenim područjima suradnje između službenika Frontexa i mauritanskih tijela i sigurnosnih snaga, kao i zaštitne mjere kako bi se izbjegla zlouporaba materijalne potpore EU-a;
- f. usporedno s pregovorima o sporazumu o statusu, pružanje potpore i resursa za pomoć mauritanskim vlastima u razvoju sveobuhvatnog pravnog sustava azila koji se temelji na temeljnim pravima i u skladu je sa smjernicama i praksama UNHCR-a, uključujući dodatnu potporu za izgradnju kapaciteta mauritanskih nacionalnih institucija za ljudska prava i organizacija civilnog društva usmjerenih na ljudska prava; osiguranje da se svako potencijalno buduće raspoređivanje Frontexa odvija u pravnom kontekstu u kojem osobe kojima je potrebna pomoć mogu zaista ostvariti pristup postupcima međunarodne zaštite, uključujući pristup informacijama, pravnoj pomoći, uslugama usmenog prevođenja i potrebnoj potpori te u kojem je zajamčena neovisnost pravosudnih institucija i institucija za ljudska prava;
- g. uključivanje u sporazum o statusu odredbe i jamstva za odgovarajuću zaštitu ljudskih prava kako bi se osiguralo da mauritanska tijela vlasti poštuju temeljna prava tijekom operacija, uključujući praćenje usklađenosti, kao i pouzdane opcije kojima će se osigurati preuzimanje odgovornosti u slučaju kršenja; osiguranje da relevantna mauritanska tijela uspostave neovisan i djelotvoran mehanizam za podnošenje pritužbi u skladu s mehanizmom za podnošenje pritužbi koji je uspostavio Frontex u skladu s člankom 111. Uredbe 2019/1896;
- h. u svakom trenutku poštovanje najviših standarda prava o ljudskim pravima tijekom pregovora i provedbe sporazuma o statusu te osiguranje usklađenosti sa svim relevantnim sporazumima o konvencijama i standardima povezanima s ljudskim pravima na koje se EU pravno obvezao;
- i. u skladu s člankom 218. stavkom 10. UFEU-a, potpuno i redovito izvješćivanje Europskog parlamenta o svim koracima pregovaračkog procesa te općenito obavješćivanje Parlamenta prije otvaranja pregovora s trećim zemljama o sporazumu o statusu;

- j. u slučaju sklapanja sporazuma o statusu, osiguranje i dijeljenje periodične evaluacije primjene njegovih odredaba i zajedničkih operativnih aktivnosti, s naglaskom na učinku na temeljna prava, te uključivanje odgovarajućeg mehanizma za praćenje temeljnih prava za aktivnosti Frontexa;
- k. usporedno s provedbom sporazuma o statusu, osiguranje osposobljavanja o temeljnim pravima nadležnim mauritanskim vlastima kao ključne sastavnice izvršnih operacija u zemlji, među ostalim o obvezama potrage i spašavanja te o pravima uključenih osoba, uključujući žalbe na pritužbe;
- l. uvjetovanje svake materijalne potpore graničnim tijelima treće zemlje punim poštovanjem temeljnih prava i osigurati provedbu praćenja;
- m. u skladu s pristupom službenika za temeljna prava Frontexa pri pokretanju operacija na državnom području treće zemlje i u suradnji sa službenikom za temeljna prava, provođenje *ex ante* procjena učinka na temeljna prava koje su relevantne za područja povezana s mogućim raspoređivanjem Frontexa prije započinjanja pregovora s trećim zemljama o sklapanju sporazuma o statusu kako bi se u potpunosti mogao uzeti u obzir učinak potencijalne suradnje i pregovarati o potrebnim zaštitnim mjerama, u skladu s uvodnom izjavom 88. Uredbe 2019/1896; učiniti procjenu učinka javno dostupnom, za čim Parlament žali, ili je barem podijeliti sa zakonodavcima;

6.2 Frontex

- a. osiguranje djelotvornog, proaktivnog i pravodobnog savjetovanja sa službenikom za temeljna prava pri odlučivanju o pokretanju zajedničke operacije u Mauritaniji, u skladu sa zahtjevima iz Uredbe 2019/1896;
- b. uključivanje Frontexova savjetodavnog foruma o razvoju događaja u vezi sa sporazumom o statusu, u skladu s člankom 108. Uredbe 2019/1896, te savjetovanje s njim, u skladu s njegovim metodama rada i mandatom, među ostalim o mogućoj organizaciji posjeta Mauritaniji na licu mjesta;
- c. osiguranje da se u okviru svakog operativnog plana kojim se uspostavljaju operacije na državnom području Mauritanije:
  - i. uspostava čvrstog i formalnog mehanizma za upućivanje pritužbi Frontexu ili relevantnim mauritanskim tijelima zbog postupanja ili nepostupanja raspoređenog osoblja ili osoblja domaćina u zemlji, u skladu s člankom 111. Uredbe 2019/1896, uključivanje jasnih odredaba o alatima za praćenje i izvršenje nakon podnošenja pritužbi te jasna komunikacija o tom daljnjem postupanju;
  - ii. daljnja prisutnost Frontexa, u suradnji s mauritanskim vlastima, u kritičnim područjima u kojima će vjerojatno doći do uhićenja migranata ili nasilja nad njima ili ponižavajućeg postupanja prema njima te osiguranje da službenik za temeljna prava i promatrači za temeljna prava imaju puni pristup operativnom području, u skladu sa standardnim operativnim postupkom službenika za temeljna prava, kako bi se uspostavio neovisan mehanizam za

nadzor i evaluaciju aktivnosti Frontexa u Mauritaniji, istodobno osiguravajući jasne obveze u pogledu transparentnosti i razmjene informacija o Frontexovim aktivnostima;

- iii. osiguranje da su prikupljanje i analiza svih osobnih podataka u potpunosti u skladu s Uredbom (EU) 2018/1725⁴ i da se njima poštuju temeljna prava;
  - iv. bliska suradnja s UNHCR-om tijekom operacija u Mauritaniji u svrhu osiguravanja prava na azil;
  - v. osiguranje odredbi o osposobljavanju osoblja Frontexa raspoređenog u Mauritaniji o stanju ljudskih prava u Mauritaniji i regiji i pravnom okviru;
- d. osiguranje poštovanja Frontexovih pravila o ukidanju imuniteta raspoređenog osoblja, uključujući specifikacije o načinu obrade zahtjeva mauritanskih tijela, kao i onih kojima se uvodi snažna uloga službenika za temeljna prava; uvjetovanje raspoređivanja službenika iz stalnih snaga tim smjernicama;
  - e. istraživanje i, ako je moguće, uspostava mehanizama za osobe na koje bi moglo utjecati djelovanje Frontexa na državnom području Mauritanije kako bi mogle učinkovito tražiti pravni lijek preko vanjskih tijela;
  - f. potpisivanje memoranduma o razumijevanju s Mauritanijom radi usklađivanja mehanizama za podnošenje pritužbi;
  - g. u slučaju potpisivanja sporazuma o statusu i uspostave operativnog plana, osiguranje da službenik za temeljna prava trajno rasporedi promatrače za temeljna prava koji će nadzirati operacije u Mauritaniji i praćenje suradnje u pogledu temeljnih prava, u skladu s Uredbom 2019/1896;
  - h. uključivanje posebnih smjernica za obradu zahtjeva za azil ranjivih migranata, osobito djece, maloljetnika bez pratnje, žena, LGBTQI+ osoba i članova zajednica suočenih s ciljanim nasiljem ili diskriminatornim progonom u svojoj zemlji podrijetla;
  - i. osiguranje konstruktivnog savjetovanja, dijaloga i suradnje s organizacijama civilnog društva te relevantnim dionicima tijekom planiranja, provedbe i evaluacije svojih operacija u Mauritaniji, uključujući širenje informacija;
  - j. provođenje periodičnih evaluacija zajedničkih operacija u trećim zemljama, među ostalim u Mauritaniji, s naglaskom na temeljnim pravima, njihovo dijeljenje s Europskim parlamentom i Vijećem i objava;
7. naglašava odgovornost Frontexa za rješavanje svih kršenja ljudskih prava koje je počinilo njegovo osoblje u Mauritaniji, u skladu s njegovim postojećim postupcima, te za jamčenje odgovornosti; podsjeća da ozbiljna kršenja ili kršenja koja će se vjerojatno

---

⁴ Uredba (EU) 2018/1725 Europskog parlamenta i Vijeća od 23. listopada 2018. o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka u institucijama, tijelima, uredima i agencijama Unije i o slobodnom kretanju takvih podataka te o stavljanju izvan snage Uredbe (EZ) br. 45/2001 i Odluke br. 1247/2002/EZ (SL L 295, 21.11.2018, str. 39.).

nastaviti dovode u pitanje prisutnost osoblja Frontexa te bi trebala dovesti do ponovne procjene ili suspenzije raspoređivanja Frontexa u Mauritaniji, u skladu s člankom 46. stavkom 4. Uredbe 2019/1896 i člankom 18. predložka sporazuma o statusu; poziva Frontex da osudi sve takve radnje kako bi se izbjeglo sudjelovanje u kršenju ljudskih prava koje provode mauritanske sigurnosne snage i da surađuje s relevantnim tijelima kako bi se osigurala brza i nepristrana istraga o svim navodnim kršenjima ljudskih prava;

o

o o

8. nalaže svojoj predsjednici da ovu preporuku proslijedi Vijeću, Komisiji, Agenciji za europsku graničnu i obalnu stražu, njezinu službeniku za temeljna prava, vladi Mauritanije i potpisnicama Sporazuma iz Cotonoua između Europske unije i skupine afričkih, karipskih i pacifičkih zemalja.

OBRAZLOŽENJE

Stupanjem na snagu Uredbe (EU) 2019/1896 („Uredba”) znatno su proširene ovlasti Agencije za europsku graničnu i obalnu stražu (Frontex), među ostalim njezine mogućnosti djelovanja u trećim zemljama. Uredbom se Agenciji dodjeljuju ovlasti za raspoređivanje osoblja za operativne aktivnosti na državnom području treće zemlje koja ne dijeli granicu ni s kojom državom članicom EU-a u mjeri potrebnoj za izvršenje njezinih zadataka definiranih u Uredbi.

Kako bi se uspostavio pravni okvir za provođenje izvršnih zadataka na državnom području treće zemlje, potrebno je sklopiti takozvani sporazum o statusu. To se odnosi na međunarodni sporazum između EU-a i treće zemlje na temelju članka 218. UFEU-a. U okviru tog postupka Vijeće ovlašćuje Komisiju da pregovara o takvom sporazumu u ime EU-a, a nju navedeni članak obvezuje da u potpunosti i odmah obavještava Europski parlament u svim fazama postupka. Kako je utvrđeno člankom 54. stavkom 5. Uredbe (EU) 2019/1896, Europska komisija pregovarat će na temelju takozvanog predložka sporazuma o statusu utvrđenog u komunikaciji COM(2021)829. Kada se pregovori zaključe, od Europskog parlamenta trebalo bi zatražiti da glasuje o dogovorenom sporazumu i pruži svoju suglasnost prije nego što sporazum stupi na snagu.

Odlukom Vijeća (EU) 2022/1168 donesenom 4. srpnja Komisija je ovlaštena pregovarati o sporazumu o statusu s Islamskom Republikom Mauritanijom o operativnim aktivnostima koje provodi Frontex na državnom području Mauritanije. Ta je odluka popraćena pregovaračkom smjernicom u kojoj je Vijeće navelo svoje mišljenje da ne postoje konkretni razlozi da se odstupi od predložka sporazuma o statusu te bi Komisija stoga tijekom pregovora trebala nastojati očuvati njegovu bit. Istovremeno je donesena odluka o pokretanju pregovora s Republikom Senegal.

Vijeće je 9. veljače 2023. istaknulo svoju političku podršku nastojanjima u pogledu eksternalizacije djelovanja Frontexa tako što je u svojim zaključcima pozvalo na brzo zaključenje pregovora o novim i revidiranim sporazumima o statusu, među ostalim sa Senegalom i Mauritanijom.

Potencijalni sporazum o statusu s Mauritanijom ovlastio bi Frontex, prvi put od njegova osnivanja, za provođenje izvršnog mandata na državnom području treće zemlje koja ne graniči ni s jednom državom članicom EU-a i koja se zemljopisno ne nalazi u Europi. Taj bi korak imao temeljno različite implikacije u odnosu na radnje koje se provode u okviru postojećih sporazuma o statusu.

Trenutačnim državama potpisnicama sporazuma o statusu uz djelovanje Frontexa zajednička je ambicija da u kratkom roku postanu članice EU-a, što znači da su u postupku usklađivanja svojih pravnih okvira s pravnom stečevinom EU-a, među ostalim u području temeljnih prava. Osim toga, sve su one članice Vijeća Europe, odnosno obvezuje ih Europska konvencija o ljudskim pravima. Za razliku od Mauritanije, te zemlje obvezuju okviri kojima se u određenoj mjeri štite standardi temeljnih prava EU-a.

S obzirom na bitne implikacije i presedan koji podrazumijeva sklapanje sporazuma o statusu uz djelovanje Frontexa s neeuropskom trećom zemljom, Europski parlament odlučio je tijekom procesa pregovora o sporazumu o statusu pokrenuti opsežniji postupak, uz postojeći

prilično ograničen postupak davanja suglasnosti. Odbor za građanske slobode, pravosuđe i unutarnje poslove, koji je odgovoran za nadzor Frontexa, odlučio je sastaviti izvješće o vlastitoj inicijativi već u fazi pregovora kako bi Komisiji pružio preporuke u vezi s postupkom pregovora. Pododbor za ljudska prava (DROI) izdat će mišljenje o izvješću s obzirom na vanjsku prirodu sporazuma o statusu i dimenziju ljudskih prava.

Izvjestiteljica je sazvala dva sastanka s izvjestiteljima u sjeni na koje su bili pozvani ključni dionici kako bi predstavili svoja stajališta o ovom pitanju. Na prvom je sastanku sudjelovala Europska komisija kao subjekt u pregovorima te dvoje istraživača sa stručnim znanjem u području ljudskih prava i međunarodnog prava. Na drugom sastanku sudjelovali su izvršni direktor Frontexa i predstavnik službenika za temeljna prava. Pozvana su i tijela vlasti Mauritanije, no nisu se odazvala.

Stajalište i zaključci izvjestiteljice

U nacrtu izvješća navedeno je nekoliko aspekata predložka sporazuma o statusu zbog kojih bi mogle nastati praznine u pogledu odgovornosti u slučaju da se na toj osnovi sklopi sporazum s Mauritanijom. Izvjestiteljica smatra da su odredbe predložka sporazuma koje se odnose na imunitet preopširne i da stoga predstavljaju znatan rizik od poticanja nekažnjavanja. Činjenica da se članove stalnih snaga ne može kazneno goniti u njihovim matičnim državama članicama dodatno pridonosi nekažnjavanju. Unatoč tome što bi izvršni direktor u okviru sporazuma o statusu imao mogućnost ukidanja imuniteta pojedinačnim članovima osoblja, izvjestiteljica smatra da taj postupak nije odgovarajuća zamjena za sudski progon jer bi ga trebalo provoditi neovisno vanjsko tijelo kako bi se zajamčila nepristranost i neutralnost sudskog postupka.

Izvjestiteljica usto smatra da bi imunitet u osnovi trebalo dodjeljivati jedino iznimno pažljivo i proporcionalno s obzirom na velike implikacije koje ima na suverenitet određene zemlje i mogućnosti da drži pojedince odgovornima za radnje počinjene na njezinu državnom području. Izvjestiteljica smatra da je imunitet u provođenju zadataka upravljanja granicama nepotreban i neproporcionalan. Činjenice da je u sporazumu o statusu predviđeno da službenici nose službeno oružje i koriste silu naglašava važnost uspostavljanja stabilnih mehanizama preuzimanja odgovornosti.

Osim toga, sporazumom o statusu predviđena je zapovjedna struktura prema kojoj će službenici Mauritanije davati upute raspoređenom osoblju Frontexa. Time nastaje pravna praznina koja dovodi do nesigurnosti u vezi s pravnom odgovornošću Agencije za radnje njezina osoblja u okviru zajedničkih operacija s obzirom na to da Agencija ne bi imala stvaran nadzor nad raspoređenim članovima osoblja. To je osobito problematično u kontekstu različitih pravnih okvira koji obvezuju tijela vlasti Mauritanije i Frontex. Izvjestiteljica smatra da Komisija i Frontex tijekom postupka nisu dovoljno razmotrili to pitanje.

Još jedan nedostatak sporazuma o statusu odnosi se na ograničene vanjske mogućnosti podnošenja pritužbi, osobito s obzirom na to da građani zemalja izvan EU-a ne mogu podnositi pritužbe pri Ombudsmanu EU-a i da je nadležnost Suda Europske unije nad vanjskim djelovanjem ograničena. Agencija i Komisija slijedom toga istražuju kako bi se te mogućnosti mogle proširiti, a potencijalno i uz sudjelovanje Agencije za temeljna prava i Ombudsmana EU-a.

U tim okolnostima izvjestiteljica predlaže Europskoj komisiji da tijekom pregovora ozbiljno

razmotri navedene nedostatke prije nego što za sporazum o statusu zatraži suglasnost Europskog parlamenta. Izvjestiteljica nadalje preporučuje Komisiji da bez daljnje odgode provede ex ante procjenu učinka na temeljna prava kako bi se njezini rezultati mogli uzeti u obzir. To bi u slučaju stvarne suradnje na temelju sporazuma o statusu trebalo biti popraćeno nezavisnim nadzorom Komisije u skladu s preporukom Parlamenta u njegovu izvješću „Zaštita ljudskih prava i vanjska migracijska politika EU-a” usvojenom u svibnju 2021.

Osim pravnih nedostataka izvjestiteljica je utvrdila da bi stanje temeljnih prava u Mauritaniji u slučaju raspoređivanja Frontexa na njezinu državnom području bilo zabrinjavajuće. U nedostatku sustava zakonitog azila Visoki povjerenik Ujedinjenih naroda za izbjeglice (UNHCR) utvrđuje uvjete za ostvarenje azila. Međutim, pojedince za koje se utvrdi da ne ispunjavaju uvjete tijela vlasti deportiraju u Mali i Senegal bez provođenja daljnjeg postupka. Osim toga, postoje praktični problemi povezani s pristupom UNHCR-a uhićenim osobama, zbog čega su osobe kojima je potrebna zaštita izložene riziku od deportiranja. Migranti i izbjeglice suočavaju se i s brojnim drugim problemima u vezi s ozbiljnim kršenjima ljudskih prava i zlostavljanjem u obliku prisilnog udaljenja ili vraćanja, proizvoljnih uhićenja, mučenja, pritvaranjaž, (rodno uvjetovanog) nasilja, iskorištavanja i kazni propisanih šerijatom koje su nezakonite u EU-u. Operacije Frontexa u Mauritaniji i u okviru zapovjednih struktura mauritanskih tijela vlasti stoga podrazumijevaju znatan rizik od uplitanja raspoređenog osoblja u takva kršenja.

Izvjestiteljica preporučuje da Frontex temeljito razmotri preporuke Parlamenta i da blisko surađuje sa službenikom za temeljna prava kako bi se riješili problemi utvrđeni u izvješću i omogućilo da ta agencija poštuje svoje obveze u pogledu temeljnih prava. Osim toga, izvjestiteljica svesrdno poziva Agenciju i službenika za temeljna prava da ozbiljno ocijene izvedivost provođenja izvršnog mandata Frontexa na državnom području Mauritanije te da se Frontex potpuno pridržava svojih obveza u pogledu temeljnih prava utvrđenih pravom Unije.

21.9.2023

MIŠLJENJE ODBORA ZA VANJSKE POSLOVE

upućeno Odboru za građanske slobode, pravosuđe i unutarnje poslove

o aktualnim pregovorima o sporazumu o statusu o operativnim aktivnostima koje Agencija za europsku graničnu i obalnu stražu (Frontex) provodi u Mauritaniji (2023/2087(INI))

Izvjestitelj za mišljenje: Jan-Christoph Oetjen

PRIJEDLOZI

Odbor za vanjske poslove poziva Odbor za građanske slobode, pravosuđe i unutarnje poslove da kao nadležni odbor u prijedlog rezolucije uvrsti sljedeće prijedloge:

1. prima na znanje aktualne pregovore između EU-a i Mauritanije o sklapanju sporazuma o statusu kojim se predviđa raspoređivanje Agencije za europsku graničnu i obalnu stražu (Frontex) u Mauritaniji; napominje da se sporazum o statusu može sklopiti samo pod uvjetom da se njime strogo poštuje zaštita ljudskih prava i osobnih podataka, načelo zabrane prisilnog udaljenja ili vraćanja, zabrana proizvoljnog pritvaranja i zabrana mučenja i nečovječnog ili ponižavajućeg postupanja ili kazne, među ostalim i tijekom operacija, kako je utvrđeno u članku 73. stavku 2. Uredbe (EU) 2019/1896¹; ustraje na uključivanju jasne klauzule o ljudskim pravima i jamstva odgovornosti u Mauritaniji te da Frontex izvještava o kršenjima ljudskih prava u vezi sa svim svojim aktivnostima povezanim s migracijama i azilom u Mauritaniji;
2. traži uključivanje odgovarajućeg mehanizma za praćenje ljudskih prava u okviru Frontexovih aktivnosti za sve misije Frontexa tako što će se Frontexovi promatrači za temeljna prava rasporediti u treće zemlje i što će se donijeti jasne obveze u pogledu transparentnosti i razmjene informacija o aktivnostima Frontexa;
3. poziva Komisiju da provede temeljitu i neovisnu procjenu stanja ljudskih prava u Mauritaniji u pogledu postupanja s migrantima i izbjeglicama te relevantnih područja obuhvaćenih sporazumom o statusu prije zaključenja pregovora s Mauritanijom kako bi se mogao u potpunosti razmotriti učinak potencijalne suradnje i pregovarati o potrebnim zaštitnim mjerama te da o tome bez odgode obavijesti Parlament;
4. ističe da bi se pokretanjem operativnih aktivnosti Frontexa u okviru sporazuma o statusu trebala u potpunosti poštovati, promicati i jačati ljudska prava i vrijednosti EU-a, među ostalim u pogledu zaštite osobnih podataka, načela zabrane prisilnog udaljenja

---

¹ Uredba (EU) 2019/1896 Europskog parlamenta i Vijeća od 13. studenoga 2019. o europskoj graničnoj i obalnoj straži i stavljanju izvan snage uredbi (EU) br. 1052/2013 i (EU) 2016/1624. SL L 295, 14.11.2019., str. 1.

ili vraćanja, zabrane proizvoljnog pritvaranja i zabrane mučenja i nečovječnog ili ponižavajućeg postupanja ili kažnjavanja; smatra da bi svaki sporazum o statusu kojim se predviđaju operacije Frontexa u trećim zemljama trebao uključiti taj aspekt;

5. smatra da je nužno da se osoblje Frontexa kojemu je odobren imunitet za aktivnosti u Mauritaniji i dalje poziva na odgovornost u skladu s pravom EU-a ili države članice; poziva izvršnog direktora da donese smjernice o obveznom ukidanju imuniteta raspoređenog osoblja u kojima će se navesti način obrade zahtjeva tijela vlasti trećih zemalja te će se uvesti snažna uloga službenika za temeljna prava; smatra da osoblje Frontexa ne bi trebalo samo izbjegavati sudjelovanje u kršenju ljudskih prava koje provode mauritanijske sigurnosne snage, već bi trebalo aktivno osuđivati takve postupke; podsjeća na pravnu odgovornost Frontexa da poštuje i jamči ljudska prava te traži uspostavu jasnog, brzog i učinkovitog mehanizma kojim će se osigurati preuzimanje odgovornosti osoblja Frontexa u njihovoj matičnoj zemlji;
6. traži da se osoblju Frontexa raspoređenom u Mauritaniji pruže jasne smjernice, pripremljene uz savjetovanje sa stručnjacima i organizacijama civilnog društva, te da mu se omogući osposobljavanje o stanju ljudskih prava u regiji i Mauritaniji i pravnom okviru, kao i o međunarodnim zakonima i standardima o ljudskim pravima te humanitarnim pravima;
7. poziva Komisiju da mauritanskim vlastima i mauritanskim službenicima graničnog nadzora omogući osposobljavanje o ljudskim pravima te pravima i obvezama mauritanskog osoblja u operacijama traganja i spašavanja te obradi zahtjeva za azil i upravljanju njima;
8. traži uspostavu pouzdanog i učinkovitog mehanizma za podnošenje pritužbi koji bi bio neovisan i javno dostupan, mehanizma za izvješćivanje o incidentima za aktivnosti Frontexa i mehanizma kojim bi se osobama na koje utječu aktivnosti Frontexa osigurao učinkovit pravni lijek; smatra da bi taj mehanizam za izvješćivanje o incidentima trebao jamčiti anonimnost i povjerljivost pojedincima koji izvješćuju o aktivnostima Frontexa, a kojima se krši međunarodno humanitarno pravo ili ljudska prava;
9. poziva EU da pruži dodatnu potporu izgradnji kapaciteta mauritanskih nacionalnih institucija za ljudska prava i organizacija civilnog društva za ljudska prava; poziva Mauritaniju da osigura neovisnost svojih pravosudnih institucija i institucija za ljudska prava;
10. traži uključivanje snažnog i neovisnog mehanizma za praćenje ljudskih prava za aktivnosti Frontexa koje se provode u okviru tog sporazuma o statusu, u kojem službenik za temeljna prava ima važnu ulogu, kako bi se izbjeglo da službenici Frontexa na bilo koji način sudjeluju u kršenju ljudskih prava;
11. smatra da se raspoređivanje Frontexovog osoblja u Mauritaniju i provedba operativnih aktivnosti s mauritanskim sigurnosnim snagama mogu odvijati samo ako se migrantima i tražiteljima azila tijekom cijelog postupka njihova podnošenja zahtjeva ili vraćanja može zajamčiti odgovarajuća zaštita ljudskih prava;
12. žali zbog opetovane prakse mauritanskih službenika graničnog nadzora i sigurnosnog osoblja u pogledu prisilnog vraćanja i prisilnog udaljenja ili vraćanja migranata i

tražitelja azila te oštro osuđuje tu praksu;

13. ponavlja i naglašava da Frontex ne bi trebao sudjelovati ni u kakvom obliku prisilnog vraćanja te da bi trebao javno osuditi takve prakse kada ih primijeti ili postane svjestan njihova postojanja;
14. smatra da bi u slučaju kontinuiranih i teških kršenja ljudskih prava EU i Frontex trebali obustaviti svoje aktivnosti u području migracija i azila koje se provode u suradnji s mauritanskim vlastima u okviru sporazuma o statusu, kako je utvrđeno standardima Međunarodnog kaznenog suda; traži jasne referentne vrijednosti za suspenziju sporazuma o statusu ili obustavu određenih aktivnosti koje izravno ili neizravno doprinose kršenju ljudskih prava;
15. ističe da se razvojna pomoć koju pružaju EU i njegove države članice mora pružati potpuno transparentno i pod parlamentarnim nadzorom;
16. izražava duboku zabrinutost zbog rezultata Mauritanije u području ljudskih prava i njezinih sigurnosnih snaga, posebno zbog kršenja ljudskih prava počinjenih između 2020. i 2023. tijekom provedbe migracijskih i graničnih kontrola, uključujući dokumentirane slučajeve nasilja i mučenja, proizvoljnih uhićenja i pritvaranja, produljenog istražnog pritvora osoba optuženih za krijumčarenje migranata, zlostavljanja u pritvoru, iznude i krađe, nasilnih kolektivnih protjerivanja i prodaje ljudi u ropstvo;
17. zabrinut je zbog nepostojanja zakonodavstva o azilu u Mauritaniji, kao i zbog činjenice da su homoseksualni odnosi trenutno nezakoniti u toj zemlji;
18. poziva Komisiju da podrži lokalne organizacije civilnog društva koje štite i promiču prava migranata te organizacije civilnog društva koje imaju nadzor nad suradnjom mauritanskih vlasti s Frontexom;
19. zabrinut je zbog toga što mauritanske sigurnosne snage navodno zloupotrebljavaju materijalnu potporu EU-a u svrhu kontrole migracija; traži sveobuhvatno praćenje korištenja materijalne potpore pružene mauritanskim vlastima i da financiranje ili materijalna potpora Frontexa ne doprinose kršenju ljudskih prava u Mauritaniji;
20. traži da se sljedeće točke uvrste u sporazum o statusu prije nego što se zatraži službena suglasnost Parlamenta:
  - (a) Frontex će surađivati s mauritanskim vlastima i podržavati ih kako bi se osiguralo da ne dođe do prekomjernog ili proizvoljnog pritvaranja migranata i tražitelja azila, a centri za zadržavanje bit će u skladu sa standardima ljudskih prava;
  - (b) ispitivanja će se provoditi samo ako se smatraju potrebnima; mučenje u bilo kojem obliku aktivno se kazneno progoni i strogo kažnjava;
  - (c) uprava Frontexa i mauritanske vlasti uspostavljaju i provode zaštitne mjere protiv korupcije;
  - (d) Frontex ni u kojem slučaju neće sudjelovati u prisilnim vraćanjima i drugim

kršenjima ljudskih prava te neće primjenjivati nasilne mjere kako bi utjecao na migracijske tokove;

(e) financijska sredstva EU-a isplaćivat će se transparentno uz procjene učinka na ljudska prava koje će se provesti prije isplate i pomno praćenje tijekom provedbe;

(f) uspostavljene su izričite zaštitne mjere koje će raspoređenim službenicima omogućiti da zanemare naredbe koje izdaju tijela vlasti treće zemlje, a koje su u suprotnosti s obvezama Agencije u pogledu ljudskih prava i/ili obveza koje proizlaze iz prava EU-a ili međunarodnog prava;

(g) Frontexove aktivnosti dokumentirat će se na transparentan način;

(h) odredbe sporazuma odnosit će se na potrebu da mauritanske vlasti poštuju ljudska prava tijekom operacija i uključivat će snažne mjere kojima će se osigurati odgovornost u slučaju kršenja;

21. smatra da bi razvojna suradnja i naponi za uklanjanje temeljnih uzroka migracija trebali ostati prioritet u suradnji EU-a i Mauritanije u području migracija;
22. traži od EU-a i njegovih država članica da osiguraju sigurne i zakonite putove za migrante i izbjeglice koji žive u Mauritaniji ili su tamo u tranzitu.

INFORMACIJE O USVAJANJU U ODBORU KOJI DAJE MIŠLJENJE

Datum usvajanja	20.9.2023
Rezultat konačnog glasovanja	+ : 29 - : 5 0 : 23
Zastupnici nazočni na konačnom glasovanju	Alviina Alametsä, Alexander Alexandrov Yordanov, Traian Băsescu, Anna Bonfrisco, Reinhard Bütikofer, Włodzimierz Cimoszewicz, Katalin Cseh, Michael Gahler, Giorgos Georgiou, Sunčana Glavak, Raphaël Glucksmann, Klemen Grošelj, Bernard Guetta, Dietmar Köster, Andrius Kubilius, David Lega, Miriam Lexmann, Nathalie Loiseau, Leopoldo López Gil, Antonio López-Istúriz White, Thierry Mariani, David McAllister, Vangelis Meimarakis, Sven Mikser, Alessandra Moretti, Javier Nart, Matjaž Nemec, Demetris Papadakis, Kostas Papadakis, Tonino Picula, Manu Pineda, Thijs Reuten, Nacho Sánchez Amor, Isabel Santos, Mounir Satouri, Andreas Schieder, Jordi Solé, Hermann Tertsch, Hilde Vautmans, Anders Vistisen, Viola von Cramon-Taubadel, Thomas Waitz, Isabel Wiseler-Lima, Željana Zovko
Zamjenici nazočni na konačnom glasovanju	Vladimír Bilčík, Angel Dzhambazki, Andrey Kovatchev, Georgios Kyrtos, Carina Ohlsson, Juozas Olekas, Nikos Papandreou, Mick Wallace, Javier Zarzalejos
Zamjenici nazočni na konačnom glasovanju prema čl. 209. st. 7.	Gheorghe Falcă, Dace Melbārde, Jan-Christoph Oetjen, Juan Ignacio Zoido Álvarez

POIMENIČNO KONAČNO GLASOVANJE U ODBORU KOJI DAJE MIŠLJENJE

29	+
Renew	Katalin Cseh, Klemen Grošelj, Bernard Guetta, Georgios Kyrtos, Nathalie Loiseau, Javier Nart, Jan-Christoph Oetjen, Hilde Vautmans
S&D	Włodzimierz Cimoszewicz, Raphaël Glucksmann, Dietmar Köster, Sven Mikser, Alessandra Moretti, Matjaž Nemeč, Carina Ohlsson, Juozas Olekas, Demetris Papadakis, Nikos Papandreou, Tonino Picula, Thijs Reuten, Nacho Sánchez Amor, Isabel Santos, Andreas Schieder
Verts/ALE	Alviina Alametsä, Reinhard Bütikofer, Mounir Satouri, Jordi Solé, Viola von Cramon-Taubadel, Thomas Waitz

5	-
ID	Anna Bonfrisco, Thierry Mariani, Anders Vistisen
NI	Kostas Papadakis
The Left	Giorgos Georgiou

23	0
ECR	Angel Dzhambazki, Hermann Tertsch
PPE	Alexander Alexandrov Yordanov, Traian Băsescu, Vladimír Bilčík, Gheorghe Falcă, Michael Gahler, Sunčana Glavak, Andrey Kovatchev, Andrius Kubilius, David Lega, Miriam Lexmann, Leopoldo López Gil, Antonio López-Istúriz White, David McAllister, Vangelis Meimarakis, Dace Melbārde, Isabel Wiseler-Lima, Javier Zarzalejos, Juan Ignacio Zoido Álvarez, Željana Zovko
The Left	Manu Pineda, Mick Wallace

Korišteni znakovi:

+ : za

- : protiv

0 : suzdržani

INFORMACIJE O USVAJANJU U NADLEŽNOM ODBORU

Datum usvajanja	26.10.2023
Rezultat konačnog glasovanja	+: 43 -: 7 0: 1
Zastupnici nazočni na konačnom glasovanju	Magdalena Adamowicz, Malik Azmani, Pietro Bartolo, Theresa Bielowski, Vladimír Bilčík, Malin Björk, Karolin Braunsberger-Reinhold, Saskia Bricmont, Annika Bruna, Jorge Buxadé Villalba, Damien Carême, Patricia Chagnon, Lena Düpont, Cornelia Ernst, Nicolaus Fest, Maria Grapini, Sylvie Guillaume, Andrzej Halicki, Evin Incir, Sophia in 't Veld, Patryk Jaki, Marina Kaljurand, Fabienne Keller, Łukasz Kohut, Moritz Körner, Alice Kuhnke, Jeroen Lenaers, Juan Fernando López Aguilar, Nuno Melo, Javier Moreno Sánchez, Maite Pagazaurtundúa, Paulo Rangel, Diana Riba i Giner, Isabel Santos, Birgit Sippel, Sara Skytvedal, Tineke Strik, Ramona Strugariu, Tomas Tobé, Milan Uhrík, Elissavet Vozemberg-Vrionidi, Javier Zarzalejos
Zamjenici nazočni na konačnom glasovanju	Susanna Ceccardi, Gwendoline Delbos-Corfield, Jan-Christoph Oetjen, Anne-Sophie Pelletier, Róza Thun und Hohenstein, Dragoş Tudorache
Zamjenici nazočni na konačnom glasovanju prema čl. 209. st. 7.	Arba Kokalari, Andrius Kubilius, Helmut Scholz

POIMENIČNO KONAČNO GLASOVANJE U NADLEŽNOM ODBORU

43	+
PPE	Magdalena Adamowicz, Vladimír Bilčík, Karolin Braunsberger-Reinhold, Lena Düpont, Andrzej Halicki, Arba Kokalari, Andrius Kubilius, Jeroen Lenaers, Nuno Melo, Paulo Rangel, Sara Skyttedal, Tomas Tobé, Elissavet Vozemberg-Vrionidi
S&D	Pietro Bartolo, Theresa Bielowski, Maria Grapini, Sylvie Guillaume, Evin Incir, Marina Kaljurand, Łukasz Kohut, Juan Fernando López Aguilar, Javier Moreno Sánchez, Isabel Santos, Birgit Sippel
Renew	Malik Azmani, Sophia in 't Veld, Fabienne Keller, Moritz Körner, Jan-Christoph Oetjen, Maite Pagazaurtundúa, Ramona Strugariu, Róza Thun und Hohenstein, Dragoş Tudorache
Verts/ALE	Saskia Bricmont, Damien Carême, Gwendoline Delbos-Corfield, Alice Kuhnke, Diana Riba i Giner, Tineke Strik
The Left	Malin Björk, Cornelia Ernst, Anne-Sophie Pelletier, Helmut Scholz

7	-
ECR	Jorge Buxadé Villalba, Patryk Jaki
ID	Annika Bruna, Susanna Ceccardi, Patricia Chagnon, Nicolaus Fest
NI	Milan Uhrík

1	0
PPE	Javier Zarzalejos

Korišteni znakovi:

+ : za

- : protiv

0 : suzdržani